

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA

Excellent advertising medium.

100. — NO. 100.

CLEVELAND, OHIO. TOREK, 14. GRUDNA, 1915.

LETO VIII. — VOL. VIII.

Ameriški ultimatum naziva Avstrijo barbarsko in morilsko

Mestne novice.

Ameriška vlada je izdala odredbo, da sodnije ne bodejo več zvečer odprte za državljane.

—Mi smo že ponovno trdili, da naj se naši rojaki potrudijo za državljanske papirje, ker so imeli toliko zlatih prilik, kot se nikdar prej, posebno zadnja tri leta. In trdili smo, da pridejo še hujše postavbe za prošilce ameriških papirjev, in to se bo po novem letu sedaj zgodilo. Ameriška vlada je odredila, da sodnije ne smejo biti več odprte zvečer za prošilce državljanskih papirjev, ker se je zadnja leta ponekod upletlo vmes toliko vohunov in so nekateri celo krivično dobili državljanske papirje, da vlada ni mogla vse kontrolirati. Krivi so tudi nemški in avstrijski državljani, ki vohunijo po Ameriki, kujejo zločinske načrte in obrekujejo Ameriko, od katere živijo. Postave za državljansko postanejo strože. Mr. Ragsdale, glavni eksaminator v Clevelandu, se je tako izrazil, in bo gledal, da se sodnije po novem letu zvečer zaprejo. Mi trdimo, da smo bili prvi, ki smo začeli z bojem, da se odpro zvečer sodnije prošilcem za papirje, in naši slovenski rojaki sami so si tekom zadnjih štirih let prihranili na tisoče dolarjev denarja, ker jim ni bilo treba podnevu puščati odpravi. Temu je sedaj konec. —Toda zadnja prilika imajo še rojaki, ki hočejo zvečer položiti prošnjo, da pridejo v četrtak, 16. decembra od 6. ure naprej zvečer na novo sodnijo ob jezeru, ki bo zadnjič odprta za vse one, ki hočejo prvi ali drugi papir. Rojacom svetujemo, da ne zamudijo te zadnje prilike, ki se jim nudi. Nič več ne bodejo sodnije pozneje odprte zvečer. Posebno oni tisoči, ki ste se tu in nimate prvega papirja, sedaj se poslužite! Preskrbelo se bo, da boste vsi postreženi. Kdor namerava postati državljan, in ima prvi papir dve leti in je pet let tu, naj pride v četrtak, da položi prošnjo.

—Večerna šola za državljane se zaključijo v ponedeljek 13. dec. do novega leta. Po novem letu se zopet začne z rednim poukom.

—V petek, 17. dec. se vrši v Ordinovih dvorani ob 8. zvečer javen ljudski shod z izvanrednim programom. Na tem shodu bo govoril g. M. Marjanovič, član Jugoslovanskega Odbora v Londonu, ki je bil v Ljubljani 7 mesecev zaprt na gradu, pozneje pa se mu je posrečilo uiti v Anglijo. G. Marjanovič je eden najbolj znanih hrvaških častnikov in književnikov ter agilen član Jugoslovanskega odbora. Povedal vam bo, kako je bilo v ljubljanskem kaštelu, koliko so jih pobesili v Ljubljani in postrelili. Govorili bodo še drugi znameniti ljudje, Slovenci, enako krasne prilike se niste imeli, da vidite in slišite ljudi, ki so prišli naravnost iz vojnega okrožja vaše prvotne domovine. Napolnite Grdinovo dvorano 17. dec. Shod se vrši pod patronanco podružnice Sl. Lige in bo za varnost vse podrobneje.

—156 podpisov za kopalnice v 23. vardi je dosedaj nabranih. V enem tednu jih je torej 51 novih. Med temi 14 irskih, 3 poljski, 8 slovaških, 9 nemških, tri češki, torej 37 drugih in le 119 slovenskih. Med temi so podpisi le 14 trgovcev. Slabo kaže za kopalnice. Niti ena tretina slovenskih volivcev te varde dosedaj ni podpisala. Če se Slovenci ne bodejo bolj zavzeli za to stvar, ne bo nič. Treba bo pač zopet iti po starem načinu, da židje spravijo to zadevo v red, ker na noben način nečete poslušati domačih ljudi. Stvar, ki je tako koristna, tako silno potrebna, ne najde dovolj zanimanja. Novo leto bo kmalu tu. In če ne bo podpisov, tudi kopalnice ne bo. —Dr. Slovenija je izvolilo sledeče uradnike za 1916: Fr. Špelko, predsednik, Fr. Malič, podpreds. Fr. Russ, tajnik, Jos. Grame rač. tajnik, J. Fortuna, blagajnik, Fr. Kočvar, Urh Lube in Leo Ardigal nadzorniki blagajne, J. Grm, M. Luknar in J. Bukovnik bolniški odbor. Zdravnik dr. Kern. Glasilo naš list.

—Dr. Slovenec, št. 1. SDZ je izvolilo sledeče uradnike: A. Stemberger, predsednik, J. Javorce podpreds. Fr. Zorich tajnik, Ig. Smuk zapisničar, Fr. Osredkar blagajnik, Fr. Švigelj vratar, nadzorniki: Jos. Zokali in J. Malič. —Starišem John Jančar je umrla 3 mes. hčerka Annie. Naše sožalje. —Mestni proračun za leto 1916 izkazuje \$1.000.000 pri-manjkljaja. Raditega bo treba silno hraniti na vseh koncih. \$275.000 so že odbili od proračuna. Odpravili so mnogo stvarij, ki so bile letos v rabi. Mnogim uradnikom so znižali plače, in odbili je tudi \$3500, katere se je dosedaj vsako leto porabilo, da so se spomladu muhe pobijale. Tudi \$15.000 za mestno godbo je odpadlo, in mesto ne bo več imelo godbe. Pa vedno je še \$700.000 pri-manjkljaja.

—V soboto se je mudil v Clevelandu Anton Caminetti generalni naselniški nadzornik Zjed. držav. Dogovarjal se je z mestnimi oblastmi, kako bi se najlažje delavcem preskrbelo delo, kadar so brez dela. Na pošti nameravajo odpreti delavsko posredovalnico, in ameriška vlada ter mestna bodejo delovali skupaj, da se odpravi kolikor se da brezposelnosti.

—\$21.000 je naredila mestna elektrarna čistega dobička novembra meseca.

—V hotelu Statler, kjer se zbira najbolj imenitna gospoda in kjer je življenje najdražje, vladajo jako slebe delavske razmere. Dekleta, ki so tam zaposlene morajo delati čez državno dovoljene ure, in celo napitnino, ki jo dobijo od gostov, morajo izročiti vodstvu hotela. Tako se je izjavila nadzornica delavk Miss Corwin. Vlada bo preiskala te razmere.

—Dr. Lunder-Akmič pride v nedeljo, 19. dec. v Birkovi dvorani igrati "Požigalčeva hči". Igra je izvanredno krasna vsebine in se priporoča rojakom, da si jo ogledajo.

—Zvezini izpraševalec za državljanske papirje se je izjavil, da se bo najbrž odredilo, da oni ljudje, ki so hodili dve leti v kako večerno šolo k poduku za državljanstvo, postanejo državljani, ne da bi morali prestati kakšno posebno skušnjo pred sodnijo.

Ultimatum Avstriji?

Ameriška vlada je odločena, da če se Avstrija popolnoma ne uda, da se prekinejo diplomatske zveze.

Washington, 12. dec. Ameriška nota, v kateri se svetuje Avstriji z vso strogostjo, da poplača škodo, ki je bila povzročena s torpediranjem Ancone, da se kaznuje avstrijski kapitan, submarina, ki je potopil Ancono, in da Avstrija obljubi, da ne bo nikdar več kaj takega naredila, je dospela sedaj na Dunaj. Nota v popolnem obsegu bo priobčena jutri v ameriških listih. Državni ameriški uradniki so prepričani, da če se Avstrija ne uda Ameriki, da Amerika prekine diplomatske zveze z Avstrijo.

Ameriški državni tajnik je prišel na sled novim avstrijskim gošljufam. Včeraj je dal poklicati prvega uradnika avstrijskega poslanstva v Washingtonu v svoj urad in ga vprašal, koliko je Avstrija v zvezi z gošljufjo glede ameriških potnih listov. Baron Zwiedinek, avstrijski charge de affairs, je priznal, da je pisal pismo iz Washingtona na newyorškega avstrijskega generalnega konzula glede potnih listov, toda se je izgovarjal, da to ni pisal iz lastne inicijative ampak na nasvet in povelje tedanjega poslanika Dumbe. Trdi se, da Dumba, ki se sedaj nahaja na Dunaju, še vedno dirigira zarotniške načrte v Ameriki. Zwiedinek je pisal generalnemu konzulu v New York, da se nahaja v San Francisco, Cal. devet avstrijskih rezervistov, katere bodejo poslali v New York, in da naj skuša konzul v New Yorku dobiti napadne potne listine za kako nevtralnemu državo, kakor bi jih spravili v Avstrijo. Ameriški državni tajnik je dobil v roke še druga pisma avstrijskih konzulov, kako so delovali, da bi ogoljufali vlado Zjed. držav s potnimi listi. Ameriški državni tajnik se sedaj peča, ali bi poslal oba domov, generalnega avstrijskega konzula Nuberja in barona Zwiedinika, ki je članes vzhovni avstrijski diplomatski uradnik v Ameriki.

Postni oddelek, državni oddelek, pravni oddelek in zakladni oddelek vlade ameriških držav so se zjediniili, da lažje zasledujejo avstrijske zarotnike, da naberejo dovolj materijala proti zarotnikom. Pričakuje se tudi v kratkem novih postav od kongresa, katere bodejo uporabili proti tem zarotnikom.

Washington, 12. dec. Ameriška vlada je skazala še eno prijaznost spodenim nemškim atašejem. Kapitana Boy-Ed in von Papen, morata namreč iti iz Amerike, ker sta tu vohunila v prid Nemčije, in ameriška vlada je bila toliko prijazna, da je naprosila francosko in angleško vlado, naj skrbne, da prijeta oba varno v Berlin.

—Mestni zbor bo naredil postavo, ki bo naložila davek vsem lastnikom premikajočih slik. Za vsakih sto sedežev v gledališču bo treba plačati na leto \$25. Mesto upa dobiti \$25.000 tega davka na leto.

Liebknecht tožen od nemške vlade.

Berolin, 12. dec. Nemška vojaška vlada je vložila novo tožbo proti dr. Karlu Liebknechtu, socialistu in članu državnega zbora. Liebknecht je tožen zarote proti državi. Predno se odda Liebknecht sodišču, mora privoliti v to nemška državna zbornica.

Švicarski socialisti.

Pariz, 12. dec. Poskus švicarskih socialistov, da prisilijo švicarsko vlado, da začne dogovore glede miru, je brez uspeha. Švicarska vlada je bila sicer vprašana v parlamentu glede miru, toda izjavila se je, da vsako mirovno pogajanje ob tem času bi bilo brezuspešno.

Ford ni priznan v Evropi.

Hague, 12. dec. Nizozemska vlada se je odločila, da ne bo uradno sprejela Fordove mirovne ekspedicije niti ne bo priznala njenega poslanstva. Če bo hotel Ford in njegovi pacifisti delovati na Nizozemskem v prid miru, tedaj mu bo zapovedano, naj takoj odide iz dežele. Nizozemska vlada je prepričana, da mir se ne bo sklenil s mirovnimi ekspedicijami, pač pa s krvavimi bitkami na bojnem polju. Tudi norveška vlada je sklenila, da ne sprejme Forda uradno in mu ne dovolji delati propagando v prid miru. Francozi zadržujejo ameriške ladje.

New York, 12. dec. Ameriški parnik San Juan, ki je odplul iz New Orleansa proti mestu San Juan, Porto Rico, je bil zadržan na visokem morju od neke francoske križarke. Ameriška zastava je bila na parniku. Francozi so odvedli iz parnika dva potnika drugega razreda. Oba sta bila Nemca. Francoska križarka je ob polnoči ustavila ameriški parnik in preiskala vse potnike, dokler niso mornarji dobili oba Nemca, katere so vzeli s krovu in prepeljali na francosko križarko Descartes. Na enak način je francoska križarka pretečeni teden ustavila še dve drugi ameriški ladji.

Amerika protestira.

Washington, 12. dec. V uradnih krogih se govori, da bo ameriška vlada protestirala pri francoski vladi, če francoske križarke ustavljajo ameriške parnike na visokem morju. Ameriške ladje morajo imeti povsod prosto pot, kamor plovejo. Kot je naznanil francoski poslanik, je francoska vlada vojna udati se ameriški. Nadalje je angleški poslanik naznanil ameriški vladi, da je angleška vlada sklenila oba ameriška parnika, Hocking in Genessee poslati iz Canade v London, da vojno sodišče sodi glede teh parnikov, če sta vozila vojni kotrabad.

Vojna na Balkanu se nadaljuje.

London, 12. dec. Pri posvetovanju, ki se je vršilo med angleškimi in francoskimi generali, se je sklenilo, da se vojna na Balkanu nadaljuje, kljub temu, da so Nemci in Bulgari zasedli celo Srbijo. Grško mesto Solun se izbere kot oporišče za operacije zavezniških čet, in da se v Solunu preskrbi za popolno varnost francoske in angleške armade, in kadar bo čas pripraven, in bodejo zavezniški imeli dovolj vojaštva na Balkanu, bodejo udarili na Nemce in Bulgare. Kot se poroča iz Pariza, so francoski in angleški generali sklenili, da se bodejo ravnali po skupnih načrtih na vseh bojiščih.

Grška demobilizira?

London, 12. dec. Iz Aten prihaja vest, da se je grška vlada končno udala pritisku zavezniškov ter da je sklenila demobilizacijo grške armade. Ko so namreč pričeli zavezniški prihajati na Balkan, je grška vlada mobilizirala svojo armado, in zavezniški so se bali, da ta armada udari na zavezniške, ko se bodejo umikali iz Balgarije in Srbije, in zato so sedaj prisilili grško vlado, da pošlje svoje vojake domov.

Zavezniški so še v Srbiji.

London, 12. dec. Iz Soluna prihaja poročilo, da imajo zavezniški še vedno zaseden dober kos zemlje na srbskem ozemlju, in sicer ob reki Vardar zapadno proti Doiranu. Toda poročila iz nemških virov pravijo, da se Francozi hitro umikajo, ker so Bulgari dobili ojačenja in pritiskajo za Francozi. Bulgarske čete so zasedle del Demir-Kapu gonskega prelaza, katerega so prej imeli Francozi. Včeraj se je blizu Strumnice vnela bitka med Bulgari in Angleži, ki se je vršila ves dan, ne da bi katere stran imela kaj koristi. Angleži so dobili teške topove. Medtem pa pripravljajo Angleži novo vojno črto blizu grške meje. Predno so se Francozi umaknili iz Demir-Kapu so razstrelili neki predor in most preko reke Vardar. Vedno nove francoske čete prihajajo v Solun.

Ruske čete ob rumunski meji.

Iz Berlina prihaja poročilo, da je Rusija začela znova pošiljati silne oddelke čet na rumunsko mejo. Ob reki Donavi postavljajo Rusi velikanška skladišča za streljivo, dočim je deset tisoč ruskih vojakov zagradjenih pri gradnji nove železnice od Reni, ob Donavi, trideset milj vzhodno od Ismaila. Avstriji se umikajo iz Lvova.

Berolin, 12. dec. Rusko č.

sopisje naznanja, da se Avstriji umikajo iz Lvova, ker je med tamšnjimi posadko zbruhnila nalezljiva bolezen — škortuh, kateri je podleglo že sto tinte vojakov. Vojaki kritiki so pa mnenja, da je bolezen le izgovor, in da se Avstriji zunaj Lvova pripravljajo in utrjujejo na novi zimski obrambeni črti. Baje delajo utrdbe južno od Lvova, ker se boje novega vpada Rusov v Karpatih.

Na ostalih bojiščih je mirno.

Niti iz francoskega, niti iz ruskega bojišča ni nobenih poročil o vojni. Francosko uradno poročilo govori le, da je prišlo do artilerijskih bojov manjšega obsega po raznih bojiščih, dočim poročajo iz Petrograda, da je patrula držnih kozakov napadla vojaški tabor 82. nemške divizije, kjer so kozaki zajeli cel štab te divizije, dva generala, tri polkovnike in več drugih častnikov ter 7 zdravnikov. Enega polkovnika so Rusi ustrelili, ker je hotel pobegniti.

Tovarna za streljivo zletela v zrak.

Havre, Francija, 13. dec. V mestu Granville, blizu Havre, kjer delajo belgijski delavci municijo za belgijske vojake, je tovarna zletela v zrak in nad en tisoč delavcev je bilo ubitih ali ranjenih. Mnogo je tako hudo ranjenih, da bodejo umrli. Skoro vse šipe v mestu Havre so popokale. V tovarni je bilo zaposlenih kakih 1500 Belgijcev.

Turki v ofenzivi.

Atene, 12. dec. Turki na Galipoli polutoku so pričeli s ofenzivo ter so pričeli s hudim artilerijskim ognjem proti za-

vezniškim postojankam. Nemške čete in nemško streljivo je dospelo v velikih množinah v Carigrad. Francoski generalni štab je izdal poročilo, da so Turki v resnici pričeli s ofenzivo in napadajo na celi črti. Rabijo se topovi vseh kalibrov. Nemški listi poročajo, da je francoski general La Croix se izjavil v listu Temps, da če zavezniški takoj me odidejo iz Dardanel, da jih bodejo Turki tekom dveh mesecev pognali v morje.

Boji v Črnogori.

Dunaj, 12. dec. Avstrijske čete, ki se borijo na črnogorski meji, so zadle zopet na hud odpor Črnogorcev. Včeraj so Avstriji po trdovratnem boju zajeli 400 Srbov. Nadalje se poroča iz Aten, da je dospela ena avstrijska brigada kavalerije v mesto Filipopol, kjer bode opazovala južno bulgarsko mejo. Baje je tudi en nov nemški armadni zbor vojaštva na potu v Bulgarijo.

Nov francoski poveljnik.

Pariz, 12. dec. Francoski vrhovni poveljnik Joffre je imenoval znamenitega francoskega generala de Castelnau za poveljnika francoskega generalnega štaba.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 12. dec. Položaj armade pod poveljstvom generala Hindenburga je mespremenjen. Severno od Kovel-Sarny železnice so Rusi hoteli napasti avstro-nemško fronto, toda so bili odbiti. Severno od Čartorysk so bile odbite ruske partiole. Ob reki Stripa in Seretha je general Bothmer odbil vse ruske napade.

Kralj Peter v Albaniji.

Berolin, 12. dec. Poročila, ki so dospela sem iz Skadra, naznanjajo, da je tja dospel srbski kralj Peter. Srbska armada se je utaborila med Skadrom in Dračem. Zadnjič se je o njem slišalo, ko je pobegnil na konju iz Prizrena, prav ob uri, ko so v mesto prikorakali bulgarski vojaki. Poroča se, da se nahaja sedaj več kot milijon Avstrijcev, Nemcev in Bulgarov na Balkanu.

20.000 regrutov.

London, 12. dec. Včeraj je bil takorekoč zadnji dan, da so oglasijo Angleži prostovoljno v vojaško službo. Lord Derby, kateri poveljuje rekrutiranjem, se je izjavil, da bo prisiljen uvesti splošno vojaško dolžnost, če Anglija ne dobi dovolj vojakov, da brani svoje kraje. Nad 20.000 mladih ljudi se je vpisalo včeraj med vojaštvo, in ves London je bil pokoncu, da si je šel ves dan hud dež.

Pred Gorico.

Rim, 12. dec. Lahki še vedno bombardirajo Gorico, ki je že vsa v razvalinah, toda iz močnih avstrijskih utrdb pred Gorico ne morejo pregnati avstrijskih vojakov. Italijani napadajo z vsemi silami tudi na tirolski fronti.

Amerika očita Avstrijem barbarstvo.

Washington, 13. dec. Danes je bila priobčena ameriška nota, katere je bila poslana avstrijski vladi radi torpediranja parnika Ancono. Med drugim se v tej noti govori sledeče: Vlada Zjed. držav je prepričana, da je poveljnik avstr. submarina prekršil principe mednarodne postave in humanitete, ker je streljal in torpediral Ancono, predno so se osebe na krovu moglo rešiti, in jim celo dovolj časa ni dal, da bi se rešile. Obnašanje tega poveljnika se ne more smatrati drugar- rože.

čie kot obnašanje hladnokrvnega morilca nedolžnih ljudi, ki se ne morejo braniti, kajti očitno je, da ob času, ko je bila ladnja torpedirana, slednja ni skušala pobegniti. Tak način vojskovanja je barbarsko. —Ta nota, ki je bila poslana Avstriji, se smatra kot ultimatum Avstriji.

Zavezniški na Balkanu.

London, 13. dec. V slučaju, da se zavezniške čete, ki so sedaj na srbski in na bulgarski zemlji, umaknejo na grško ozemlje, jih ne bodejo preganjale bulgarske čete, ampak avstrijske, nemške in turške, ker se Bulgari nečejo spreti z Grki.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 13. dec. Tekom zadnjih dveh dni so avstrijske čete ujele več kot 6500 vojakov, v bojih v severni Albaniji in ob črnogorski meji. Francoske in angleške čete, ki so imele svoje pozicije ob reki Vardar, so bile napadene od bulgarskega generala Todorova, poražene in so se morale umakniti preko grške meje. Zgube zavezniškov so bile posebno hude, kakor poročajo Bulgari. Jugoslovansko oddelek angleških vojakov zama-trudil, da prodre skozi naše vrste. Male ruske čete, ki so hotele napredovati pri jezuru Wansung so se morale umakniti.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 13. dec. V Belgiji so se vršili boji v strelnih jarkih, in na mnogih krajih smo prisilili sovražnika, da je prenehal z bombnimi napadi. Neki angleški parnik, ki je ob belgijskem obrežju zavezil na pesek, je bil napaden od treh nemških zrakovoplovov, toda so jih naši zrakovoplovci pregnali, nakar so francoske torpedovke splavile parnik kljub ognju od nemških baterij. V Champagne so Nemci napadli s strupenimi plini, nakar smo otvorili na nje strahovit ogenj iz topov ter razdeljali več njih strelnih jarkov. V Vogezih ovirajo veliki snežni zameti vojaške operacije. Balkanska armada se umika po programu, in 11. dec. so naše čete zasedle črto Smokica-Doriran.

Avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 13. dec. Artilerijski boji v Giudicaria dolini so se razširili tudi na dolino Chiesi. V dolini Chiesi so se morale avstrijske čete umakniti pred številnejšim sovražnikom. Slabi laški napadi v Dolomitih so bili odbiti. Ob črnogorski meji smo ujeli 400 ujetnikov. (Nemci pravijo, da so jih 6500.) Avstrijski zrakovoplovi so bombardirali laško mesto Ancona.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 13. dec. V Galiciji, ob reki Stripa so mali sovražniški oddelki začeli s ofenzivo pri vasi Marianka in Beniat, južno od Tarnopola, toda smo jih prijeli od obeh strani. Nekaj jih je bilo ubitih, nekaj pa ujetih. Na kavkaški fronti so Turki nameravali napredovati pri Khoki, toda so bili odbiti z hudimi zgubami.

Mateje za smrt sinov.

Zurich, 13. dec. Švicarski listi prinašajo povelje avstrijske vojaške oblasti, da se zglašijo kolikor mogoče žensk, posebno mater, k delu v tovarnah za municijo. V Avstriji primanjkuje moštva v tovarnah, in sedaj naj matere padlih sinov ali snov, ki so v vojni, izdelujejo ka se ne more smatrati drugar- rože.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko\$2.00
Za Evropo\$3.00
Za Cleveland po pošti.....\$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA.
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Kraiers) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 100. Tuesday, Dec. 14. 1915

ESTABLISHED 1893

Wilsonova poslani- ca kongresu.

Program, ki ga dobite od mornariškega tajnika, bo podoben programu vojnega tajnika. Le v krajšem času se izvrši, kakor so bili odobreni načrti že monogo časa poprej. Toda ta program je popolnoma dovršen, dočim je bil dosedaj le deloma narejen, debatiran pri odboru za mornariške zadeve in v obeh zbornicah kongresa, toda nikdar ni bil formalno sprejet. Zdi se mi, da je v korist dežele, da kongres sprejme proračune, da se postavi naša mornarica na trdno stališče, in da se ves program izvrši v petih letih. Vselej smo smatrali našo mornarico kot prvo in glavno obrambeno moč, in naša previdnost nam je vselej narokovala, da smo močni na morju. Leto za letom smo ustvarjali mornarico, ki se šteje danes jako uspešnim med mornaricami drugih držav. In sedaj moramo konečno odločiti, kako moramo končati, kar smo začeli.

Program, katerega boste dobili, zahteva, da se izvrši tekom petih let deset oklopnih, šest oklopnih križark, deset poizvedovalnih križark, petdeset torpednih rušilcev, petnajst podmarninov za visoko morje, petinosemdeset podmarninov za obrežje, štiri topničarke, eno bolniško ladijo, dve ladiji za streljivo, dve ladiji za olje in ena ladija za poprave. Predlaga se, da izmed tega števila naredimo prvo leto dve oklopnici, dve oklopnici križarki, tri poizvedovalne križarke, petnajst torpednih rušilcev, pet podmarninov za visoko morje, petindvajset obrežnih podmarninov, dve topničarki in bolniško ladijo. Drugo leto pa dve oklopnici, eno poizvedovalno križarko, deset torpednih rušilcev, štiri podmarnine za visoko morje, petnajst obrežnih podmarninov, eno topničarko in ladijo za olje. Tretje leto dve oklopnici, eno oklopnico križarko, dve poizvedovalni križarki, deset torpednih rušilcev, dva podmarnina za visoko morje, petnajst obrežnih podmarninov, eno amunicijsko ladijo in eno ladijo za olje, peto leto pa dve oklopnici, eno oklopnico križarko, dve poizvedovalni križarki, deset torpednih rušilcev, dva podmarnina za visoko morje, petnajst obrežnih podmarninov, eno amunicijsko ladijo za streljivo in eno ladijo za poprave.

Nadalje prosi mornariški tajnik, da se mornarici nemudoma doda 7500 mož, 2500 mornarskih učencev in 1500 morskih vojakov. To število zadostuje za ladije, ki bodo dogotovljene v fiskalnem letu 1917, in tudi za število mož, katere moramo imeti, da dobi-

mo posadke za ladije, ki bodo gotove leta 1918. Nadalje je tudi potrebno, da zvišamo število mornariških kadetov v Annapolis za namanj 300, da se z mostvom vzdrži objednem tu di primerno število častnikov. Nadalje se prosi dovoljenja, da se vzame v službo dovolj veliko število ljudi civilnega poklica, ki so izvršili inženirsko šolo, da se jih nastavi kot inženirje na ladijah in pri zrakovnih oddelkih.

Ce se ta program izvrši, bomo imeli leta 1920 garenjenih ali pa v delu, kot je proračunje no, uspešno mornarico, kjer bo 27 oklopnih prvega reda, šest oklopnih križark, petindvajset oklopnih drugega reda, deset obozroženih križark, trinajst poizvedovalnih križark, pet križark prvega reda, tri križarke drugega razreda, deset križark tretjega razreda, 108 torpednih rušilcev, osemnajst podmarninov za visoko morje, 157 podmarninov za obrežje, šest monitorjev, dvajset topničark, deset ladij za mornariške potrebe, petnajst ladij za olje ali kurivo, štiri transporte, osem ladij posebnega tipa in dve amunicijski ladiji. Ta mornarica bi odgovarjala našim potrebam in bi bila vredna naših tradicij.

Iz mnogih važnih vzrokov je posebno potrebno, da imamo veliko trgovsko mornarico. Imeli smo nekdanj veliko trgovsko mornarico, ki nas je bogatila, imeli smo ogromno število krepkih mornarjev, ki so pljujli z našo zastavo po vseh morjih, in ki so bili ponos in mnogokrat obramba našega naroda, in to mornarico smo spravili iz življenja z neopravičljivo nemarnostjo in indiferenco in s slepo ter provincialno politiko gospodarske protekcije. Zadnji čas je, da popravimo našo napako in zavzamemo trgovsko neodvisnost na morjih.

Kajti to je vprašanje neodvisnosti. Če drugi narodi začnejo z vojsko ali skušajo ovirati trgovino enega in drugega, so naši trgovci izročeni takim narodom na milost in nemilost. In moramo rabiti njih ladije in rajti jih moramo, kakor oni odločijo. Mi nimamo dovolj naših lastnih ladij. Mi ne moremo zadostiti naši trgovini na morjih. Največje važnosti je, ne samo da Zjed. države same prevažajo svoje blago po morjih in da uživajo gospodarsko neodvisnost, katero more dati le zadostna trgovska mornarica, pač pa je treba tudi, da je ameriška trgovina odvisna od same sebe, ne pa od drugih delov sveta.

In še več, mi ne moremo razviti prave ali uspešne ameriške politike, če nimamo svojih lastnih ladij — ne bojnih ladij, ampak mirovnih ladij, ki naj razvažajo blago in delajo za eno in to isto veliko več — da ustvarjajo prijateljstvo in korist vsem krogom v našem delu sveta. Te ladije morajo neprestano pljujti po morjih Amerike. Te trgovske ladije so edina pota, da si pridobimo simpatije vzajemnosti, zaupanja in skupen sporazum, s katerim hočemo uravnati naše ameriške zadeve za Amerikance.

Ameriški kapital mora zgraditi primerno ameriško trgovsko mornarico, kot je zgradil in dosegel vsako drugo težavno nalogo v preteklosti z obudovanjem vredno podjetnostjo, z razumom in živahnostjo; in zdi se mi, da jasna pamet narekuje, da odstranimo vse poštavne zadržke na poti naše stare neodvisnosti, in da moramo povspeševati z vsemi sredstvi gradnjo, kupčijo in registracijo ameriških ladij. Toda kapital ne more spolniti te velike naloge nanaglo.

V očigled tega, da pomagamo naši trgovini na morju, in da ne zamudimo trenutka, ki se nam nikdar več ne bo nudil, da spojimo skupno zvezo južno in severno Ameriko, se bode stavil kongresu predlog, da se nakupi ali zgradi trgovska mornarica, katere lastniki bodo Zjed. države, enak predlog, kakor je bil stavljen že zadnjemu kongresu, toda pozne-

je v bistvenih točkah spreminjen. In priporočam vam te predloge, da jih točno sprejmete, kajti vsak mesec, ki je minul od zadnjega predloga, je zahteval, da se čimbolj požurimo s tem.

63. kongres je dobil predloge za podružčenje in reforme vlade na Filipinih, in da se da večja politična pravica prebivalstvu na Porto Rico. Tudi vam se bodejo predložili ti predlogi. Ni mi treba posameznim govoriti o teh predlogih, kajti večina izmed vas že pozna te predloge. Toda priporočam pa, da jih kmalu sprejmete z odkritosrčnim prepričanjem, da je le malo zadev, ki bi bolj koristile splošni stvari in upravi, v prid miru in dobre volje ter gospodarske in politične svobode.

Novi davki se potrebujejo.

Dne 30. junija, 1915 je bilo v blagajni Zjed. držav v "general fund", svota \$104.170.105.78. Skupni prejemki za leto 1916, na podlagi proračuna, da kongres ne bo daljšal vojne davka, ki odpade 31. dec. 1915, in da se odpravi sedanja colnina 1 cent na funt eladkorja, bodejo znašali \$670.365.500. Balanca od junija in dohodki, kot so proračunjeni za leto 1916, bi torej znašali skupno \$774.535.605.78. Skupni stroški za sedanje fiskalno leto pa, zajedno z izdatki 25 milijonov za Panamski prekop, 12 milijonov za izvanredne izdatke in 50.200 dolarjev za odkupitev dolga, bi znašali \$753.891.000, in balanca v glavni blagajni Zjed. držav bi se na ta način znižala na \$20.644.605.78. Posebno vojni davki pa, če se raztegnejo preko določene dobe, bi prinesli v prvem polletju približno 41 milijonov, davke 1 cent na sladkor, bi prinesel v dveh mesecih po fiskalnem letu 1. maja kakih petnajst milijonov dolarjev. Te obe svote, ki znašate skupaj 56 milijonov, bi pridobile glavni blagajni na koncu fiskalnega leta vsega skupaj \$76.644.605.78.

Da se pa izvrši mornariški in vojaški program, kakor sem prej priporočal, bi bilo treba za fiskalno leto 1917 novih \$93.800.000 dohodkov. Te številke nam podajajo naš finančni program za fiskalno leto 1917. In če vzamemo, da odpade vojni davki in da se odpravi colnina na sladkor, in da bo preostanek ob koncu tega fiskalnega leta samo \$20.644.605.78, in da bomo dali za Panamski prekop zopet petindvajset milijonov, in če kongres odobri nove izdatke za vojno in mornarico, bo deficit v glavni blagajni Zjed. držav dne 30. junija 1917, skoraj 235 milijonov dolarjev. K tej svoti moramo dodati najmanj petdeset milijonov dolarjev, ki naj reprezentirajo varno delovanje blagajne in dvajset milijonov za obrabo in zgube (deficiency). Torej bi znašal skupni deficit 297 milijonov dolarjev. Če se nadaljuje s sedanjimi davki to leto in drugo leto, pa bo preostanek v blagajni v tem fiskalnem letu kakih 76 in pol milijona dolarjev, in deficit v prihodnjem fiskalnem letu bi znašal samo 50 milijonov, ali pa če računamo z 12 milijoni za obrambo in 50 milijoni za varno poslovanje blagajne, bi znašal deficit 112 milijonov dolarjev. Očitna morala teh števil je, da je pametneje, da se nadaljuje sedanjimi davki, in da dobimo pota in sredstva za pridobitev novih 112 milijonov dolarjev raje kot za 297 milijonov dolarjev.

Proti zadolžnicam.

Kako dobimo nove dohodke za stroške? Večkrat nas spominjajo, da je mnogo milijonov bondov v blagajni Zjed. držav, katere je blagajnik ali zakladnik opravičen prodati, da plača stroške za tekoče stvari, posebno kar se tiče bondov za gradnjo panamskega prekopa. In resnica je, da imajo Zjed. države teh bondov v vrednosti

\$220.000.000.00. Pred letom 1913 se je v resnici prodalo za \$134.631.980 teh bondov za gradnjo Panamskega prekopa, toda ti bondi tvorijo sedaj precejšno svoto javnega dolga. Toda kar se tiče mene, sem mnenja, da državljani naše dežele niso voljni, da se njih račun olajšajo s plačilom. Kdor posojilo denar je kratkoviden finančnik. Posojilo je le tedaj opravičeno, kadar je treba ustvariti permanentne stvari, ki koristijo več generacijam, in ni pravično, da bi plačala tak dolg samo ena generacija. In predmet, za katerega hočemo mi potrošiti denar, se ne more šteti v to vrsto. Zato se mi pa zdi jako pametno državništvo in odkrita financa, da za ono, kar sedaj naročimo in ustvarimo, tudi takoj plačamo. In prebivalci te dežele morajo vedeti, kakšne davke naj plačujejo. In notranji davkov.

In iz kakih virov naj dobimo te davke? To je jako kočljivo vprašanje, o katerem imajo odločiti edino zastopniki zbornice poslancev, in jaz morem le v splošnem nekaj omeniti. Sledili bi univerzalni metodi modernih vlad, če bi dobili večino ali pa celo svoto novih davkov od dohodnine. Če zmanjšamo sedanje svoto, od katere se plačuje dohodninski davke, in če polagoma pri večjih svotah nadaljujemo z večjim davkom, tedaj bi to dalo dovolj veliko svoto davka, da se pokrijejo knjige blagajništva za fiskalno leto 1917, ne da bi sploh kje naložili preveliko ali neznosno breme. Natančne številke dobite iz poročila zakladnika Zjed. držav, ki vam bo takoj predloženo.

In imamo še mnogo drugih virov novih dohodkom, katere lahko dobimo, ne da bi oslabele deželne industrije ali da bi preveč naložili bremena posameznikom. Če naložimo en cent davka na gasolin in nafto, dobimo, v očigled današnje produkcije tega materiala, na leto \$10.000.000, nadalje če naložimo 25c davka na eno konjsko silo strojev pri avtomobilih, dobimo na leto \$15.000.000, in če naložimo en cent davka na bančne čeke, dobimo na leto \$18.000.000, in 25c davka na tono surovega železa prinese na leto \$10.000.000, in 50c davka na tono izdelanega železa bi zopet prineslo \$10.000.000. (Konec prihodnjic.)

Da ne pozabimo.

Cel slovenski svet v Ameriki, da, vsi Slovani se čudijo, kaj da je s Slovensko Ligo. — Bilo je veliko gromenja in za njim malo dežja. Oni, ki so klicali najbolj, so zapustili Ligo najprej. Napravili so z Ligo in z ljudmi navadno komedijo. Neznatne osebnosti so prišle med nas; in ker je vsak svojo osebo najbolj ljubil, je popustil vso stvar, kakor hitro je uvidel, da so v Ligi, poleg njega še drugi ljudje. Sedaj pač vsakdo vidi, kako mali smo!

Kje je vrhovni odbor Lige? zakaj se ne izvoli nov predsednik, oziroma zakaj ni dal prejšnji predsednik Ligi prilike, da se pri njegovem izstopu spopolni odbor? Zakaj molče vsi odborniki? Ali se ne pravi to norčevati z naroda? Zakaj "Glas Naroda" nasprotuje novemu shodu delegatov, kjer bi se vsa stvar lahko urenila? Vendar ne radi naših "opernih pevcev", ki so pač že "izpeli" svojo. —

Cela sedanja zadeva naše Lige obstoji v tem: Liga še živi, ali je pa mrtva. Ako je živa, naj vrhovni odbor in vsi pododseki z delom dokažejo njeno življenje. Ako je mrtva, moramo poskrbeti, da se uredi njena zapuščina. Nekaj se mora ukreniti. Vrhovni odbor Lige je dolžan odgovora Ligasem in celi slovenski javnosti. Ako se vrhovni odbor izreče za smrt Lige, izreče objednem tudi lastno obsodbo pred celim

narodom. Izrek smrti Lige bo pomenil, ne da je ideja Lige nezdrava, ampak da je — kakor pravi fraza — velik čas našel male ljudi, da odbor ni bil velikom prida, in da so bili ligasi malomarni ljudje. In potem bomo rekli, da kar je bilo blamaž v narodnem življenju Slovencev, je bila Slov. Liga največja. Zato pa je prišel sedaj čas za vsakega ligaša, za vsakega narodno mislečega Slovenca, da brani svojo čast! Ne dajmo se osmešiti. Ako nas hočejo osmešiti oni, ki so poprej kričali, vstanite vi, drugi! Pokažite javnosti, da vas niso zvalile v kolo Lige sladke besede in prazne fraze, ampak zdravo narodno prepričanje. Žal, da se je v začetku vrnilo v Ligo tu in tam nekaj neodgovornih oseb zato bodimo v bodoče bolj previdni. Možnost naj vlada med nami. — Organizacija, kakoršnja je Slovenska Liga, je sedaj bolj potrebna — čedaje bolj — kakor kdaj poprej. Predvsem, ne bodite malomarni! — Različne organizacije drugih narodov, podobne Slov. Ligi, preperejo Ameriko: samo mi se ohotavljamo. Na delo torej, in sedaj z večjo požrtvovalnostjo in z večjo vneto kark poprej! — Prosil bi g. Sakserja, da se vsaj v toliko premisli, prejško prekine vse zveze z Ligo, da vsaj skliče še enkrat zastopnike pododborov Slov. Lige, da se Liga reorganizira, ker le na ta način se moremo rešiti vseh nezaželenih priveskov. Ostali odbor Lige naj gre z vso vneto še enkrat na delo, da reši svojo in Ligino čast, in da se nadaljuje z delom, ki smo ga začeli pri ustanovitvi Lige. Najmanj, kar je vsak odbornik

dolžan je napisati svoje misli in v Liginih listih; in najmanj kar je vsak Ligaš obvezan storiti je ohraniti si svoje prepričanje in svojo dobro voljo napram Ligi.

Vi odborniki Slovenske Lige, in vi ligaši vobče, ne pozabite, da vsi Slovani čakajo na vaše besede! Bodite močnejši! — Salus populi, prima lex — blagor naroda prvi zakon. —

M. K.

Lepa soba ne frontu se odda v najem za 2 ali 3 fante, s hrano ali brez. Tudi kopališče v hiši, 1215 E. 60th St. (101)

V najem se dajo 4 sobe s kopališčem, 6710 Bliss ave N. E. (101)

Sprejmejo se na stanovanje dve mirni in poštene. dekle, 1380 E. 52nd St. (101)

Soba se odda v najem za 1 ali 2 fante. Brez hrane. 1157 Norwood Rd. (101)

Kašelj in hripavost

prideta z mrazim vremenom, ter jih je težko odpraviti. Njihovo zdravljenje zahteva hitre pomoči in rabo kakega zanesljivega zdravila.

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severov Balsam za Pljuča) se rabi pri zdravljenju prehlada, kašlja, hripavosti, vnetja sapnika in oslovskega kašlja že preteklih pet in trideset let. Je zelo izborni tešini pripravek. Njegovo rabo priporočamo vsem — mladim in starim, otrokom in odraslim. Cena 25 in 50 centov.

"Imel sem hudi kašelj," piše g. Frank Vaeha, iz Elk River, Minn., "ter sem kupil steklenico Severovega Balsama za Pljuča in predno sem ga porabil celo steklenico, je kašelj popolnoma izgubil. Jas sem, da let star ter se zdravega potujem."

Kupite
SEVEROVE PRIPRAVEKE
od vašega lekarnarja.
Zavrnite nadomestila. Ako vas lekarnar ho more zaloziti, naročite jih od nas.

ZAPEKA, medla glavobol, o-trota, jetrne pri-torbe, zlatenica in žoltnica se vdrjo zdravljenju, ako se rabijo kakor navedeno v navodilu
SEVERA'S
Liver Pills
(Severove Jetrne Kroglice). Cena 25c.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

10c Castoro Creams, 25c

Kastorjevo olje v slaščici. Najbolje odvajalno sredstvo za otroke.

ČISTO KASTORJEVO OLJE V SLADKORJU. Vprašajte za "Mother Goose" ikatijo. Po lekarnah

POVSOD NA PRODAJ

NEBO

Izvrstna cigareta z ustnikom izjemno ZASTONJ kot božično darilo

Nebo kupone in sprednje dele škatlic. Hranite jih

Vsak sprednji del škatlic je vreden pol centa v gotovini, ali pa šteje kot celi kupon za darila

Kuponi za gotovino v vsaki škatli

Pošljite za katalog daril

NEBO DEPARTMENT

95 First Street, Jersey City, N. J.

P. Lorillard Co., Inc., New York City. Est. 1760.

Emerson Phonograph. 50c coupons

Ker so se poslednji čas poštne razmere izboljšale pošiljam zopet redno

denarje v staro domovino.

Pošiljatve ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovniku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100K velja sedaj \$15.20 s poštnino vred.

Brzjaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, najmanje pa denarje poslati potom brzjava.

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

DENAR.

Roman

Francosko spisal Emile Zola.
Prestavil L. J. P.

Mahoma se vrata odpro, in Bush, ki je medtem odslužil Mechain, plane v sobo, kjer je slišal svojega brata kašljati. Takoj se sklone k njemu in o- vije svoje roke okoli njegovega vratu, kakor okoli dečka, ki še ne more govoriti o svojih bolečinah.

"No, maček, kaj ti je zopet, da se hočeš zadušiti. Veš kaj, jaz zahtevam, da dobiš ti zdravnik! Neumno je od tebe, prav gotovo si zopet preveč govoril."

In hudobno pogleda Saccard od strani, ki še vedno stoji na sredji sobe, močno pretresen od vsega tega, kar je slišal od mladega moža.

"Hvala vam, sedaj odhajam," reče Saccard, katerega je gnalo na prosto. "Pošljite mi moje pismo s prestavo.... Pričakujem še drugih, in potem poravnava z vsemi skupaj."

Toda kašelj je prenehal, in Bush ga zadržal za trenutek.

"Ah, kaj sem hotel reči. Zenska, ki je bila pravkar pri meni, vas je poznala. O, že dolgo je tega!"

"Kako? Kje pa?"

"Leta 1852, na Rue Harpe."

Kljub svojemu samozatajevanju Saccard pobjedi, nerazumno se zganejo njegova usta. Ne da bi se spomnil v tem trenutku na malo deklico, katero je napadel na stopnjicah, saj ni vedel niti o njeni nosečnosti, niti, da je porodila dečka, toda spomini na prva leta bede in siromaštva so mu ostali jasno v spominu.

"Rue Harpe! Da, pri svojem prihodu v Pariz sem se tam našel in stanoval sem tam osem dni, dokler nisem dobil drugega stanovanja.... Na svidenje!"

"Na svidenje!" odvrne Bush z ostrim glasom.

Bush je zmotoma sklepal iz zmedenosti Saccarda njegovo pri nanje, in iskal je že v možganih prave misli, da mu pride do živga.

Ko se mahaja Saccard zopet na ulici, obrne svoj korak nehoti proti borzi. Ves se je tresel. Celo male, prijetne gospe Conin ni pogledal, ki se je smehljala pri izloženem oknu.

Na borznem trgu pa se je razburjenje pomnožilo: krisk spekulantom je odmeval po cellem okraju, in odmeval je med množico, ki se je dremala okoli. Ko stoji na vogalu borzne ulice in borznega stebrišča, meni da je opazil med pisano množico Moserja in Pilleraulta, ki sta se prepirala med seboj, docim začuje iz sprednje sobe kriček glas mešetarja Mazauda, katerega prekine semintja Nathanson. Skoro bi ga voz, ki je zapeljal v blatu mimo njega, preko in čez poškrbilo s blatom. Massias skoči iz voza, še predno kočijaž ustavi, in hiti po stopnjicah navzgor in pri- nesje brez sapa zadnje naročilo.

Saccard stoji še vedno nepremično na svojem prostoru; z očmi obrnjen proti množici, prežvekuje svoje življenje, mučen po spominih na svojo začetno dobo, katero mu je prikladal v spomin Bushov nagovor. Spomnil se je Rue Harpe in Rue Saint-Jacques, kjer je z nabrušenimi podplati letal okoli, ropazejni osvovjevalec, ki je prišel v Pariz, da si ga podvrže. In nova jeza ga zgrabi, pri misli, da si Pariza še sedaj ni podvrzel, da je zopet vržen na cestni tlak, prežeč na bogastvo, nezadovoljen, mučen od strasti po uživanju, kakoršnjih še nikdar ni občutil. Ta blazni Ziga je povedal pravilno: od dela se ne more živeti, samo norci in siromaki delajo, da živijo postopaje in jih mastijo. Igra je edina prava zabava, igra je edina prava zabava, močenje, blagostanje, ugled. In če se stara družba nekega dne

venčar podre, ali ne bi mogel on, možak kot je on, pred silnim kraham zadostiti svojim strastem?

Zdajci začuti Saccard, da ga eden izmed mimo idočih oplazi s komolcem, in se niti obrne, da bi se opravičil. Saccard spozna Gundermana, ki je bil na svojem običajnem popoldanskem sprehodu. Vidi ga stopiti v slaščičarno, kjer je navadno kupoval bombone za svoje nečakinje. Ta sunek ob tem času, ob najbolj vročem trenutku njegovega premišljevanja je bil kot udarec z bičem, pod katerim je skoro sklonil, pa vendar se oprijel trdnega načrta. Prostor je obkolil popolnoma in pripravil se je za napad. Bila je priredba brezsrčnega boja. Sklenil je, da ne zapusti Francije in da se upre svojemu bratu; zadnji trumf hoče zaigrati, drzniti hoče silni korak, ki ga naj povzdigne do prvega gospodarja Pariza ali pa za večno vrže v cestno blato.

Dokler se borza ni zaprla je ostal Saccard trdovratno na svojem mestu. Videl je, kako se hodniki praznijo, kakor se stopnjice pokrivajo z ljudmi, trudnih obrazov in polnih razočaranj. Nepristano vihrajo ljudje semintja, nepristano izkoriščana množica, danes delničarji, jutri borzni bankroterji.

DRUGO POGLAVJE.

Ko je po svoji zadnji katastrofi bil Saccard prisiljen prodati svojo vilo v Monceaux in je bil izdan v roke svojih dolžnikov, se je zatekel k svojemu sinu Maksinu. Od smrti njegove žene, je sin Maksin prebival v svoji lastni hiši na Avenue del Imperatrice. Tu je požiral brez posebnega zapravljanja premoženje mrtve matere, kot slaboten, od strasti uničen mladenič. Svojemu očetu je kratkoma odbil prošnjo, da ga sprejme k sebi, da ostane med obema prejšnje dobro razmerje, kakor je šaljivo pravil poredni sin.

Odtedaj je mislil Saccard na drugo pribežališče. Že si je hotel v Passy najeti hišico, meščansko počivališče kot za umirovljenega kupca, ko se mahoma spomni, da se v hotelu Orviedo pritličje in prvo nadstropje še vedno lahko odda, kot je bilo videti pri praznih oknih in vratih. Kneginja Orviedo je stanovala od smrti svojega soproga v treh sobah drugega nadstropja. Mnogokrat se je Saccard jezil, ker kneginja zanemarljivo svoje poslopje, in je na mnogih krajih že trava prerastla prostore, kjer bi morali sicer biti cvetlični nasadi, toda kneginja je imela v denarnih ozirih svoja lastna načela, in ko se je Saccard sam ponudil za najemnika praznih prostorov, je ona ponudbo takoj sprejela in mu prepustila stanovanje za malenkostno svoto deset tisoč frankov na leto, dasi so bili knežje opravljivi prostori gotovo vredni dvojnega denarja.

V Parizu so se še spominjali silnega pompa kneza Orviedo. V prvem trenutku radi svoje- ga, na borzi pridobljenega premoženja, je skupno s svojimi milijoni prišel v Pariz. Potem pa je kupil to hišo in jo po kne- žje opremil, v pričakovanju, da kmalu iznenadi svet z zlato hišo, prepreženo z mramorjem. Hiša je bila ostanek posestev nekdanjih plemičev, ki so gradili svoje vile sredi obširnih vrtov.

Kljub kraham je Saccard pri- peljal s seboj celo četo služab- nikov, komornika, kuharja z njegovo ženo, neko drugo žen- sko, ki sploh ni imela nobene- ga dela pri njem, kočijaža in dva konjska hlapca. Hieve je kmalu napolnil, vtaknil v nje dva konja in tri kočije in pri-

pravil v pritličju jedilnice za sluge. Saccard v resnici ni imel niti petsto frankov v svoji bla- gajni, toda živel je kot bi za- služil do dvestotisoč na leto.

V prvem nadstropju je ure- dil stanovanje za sebe, in sicer je opremil tri salone, pet spal- nic, poleg tega pa velikansko obednico, kjer bi zlahka obedo- valo naenkrat petdeset gostov. Od tu so vodila vrata do notra- njih stopnjic in potem v drugo nadstropje, v drugo malo obed- nico. Kneginja, ki je ta del drugega nadstropja oddala ne- kemu inženirju, po imenu Hamelin, ki je tu prebival s svojo sestro, je ta vrata zaprla prav priprosto z dvema vijakoma. Tako je ona delila s služabniš- vom za svojo rabo notranje stopnjice, docim je imel Sac- card edino uporabo velikih stopnjic.

V nekaj sob je prinesel Sac- card nekaj svojega pohištva iz Monceaux. In ko se je Saccard v svojem stanovanju uredil, je pričel znova s svojimi sanjami o bodočem bogastvu in moči.

Kneginja Orviedo je bila te- daj ena najbolj čudovitih oseb v Parizu. Pred petnajstimi leti se je poročila s knezom, kate- rega hi ljubila, samo da bi ustregla izrecnemu povelju svoje matere, vojvodinje Com- belle. Tedaj je bila 20 letna de- klina na glasu velike lepote in čednosti; dasi jako pobožna in nekoliko prerena, pa je ljubi- la družabno življenje z vso strastjo. Ničesar ni vedela o čudovitih zgodbah, katere so pripovedovali o knezu, ničesar ni vedela o izvoru knežjega premoženja, ki je znašalo do tristo milijonov, ničesar ni ve- dela o njegovih roparskih de- janjih. Ne ob robovih gozdov, z oboženo roko, kakor plem- eniti vitezi srednjega veka, je počenjal knez svoja roparstva, ampak kot pravičen bandit mo- dernega veka, je ropal pri belem dnevu, ob jasnem solnčnem svitu na borzi. V Španiji kakor v Franciji je do- bil knez pri vseh lopovstvih najboljši del.

Das kneginja o tem niti slu- tila ni, da so ti milijoni nabrani v blatu in krvi, pa je kljub temu imela nekako zopernost proti njemu. Kmalu pa je iz te zopernosti narasla tiha jeza, ker ni dobila nobenega otroka. Materina ljubezen bi ji za- do- stovala, ker je kar oboževala otroke. Tako pa je pričela mr- ziti svojega moža, ki potem ko je ljubeči vzel pogum, ni mogel niti matere v njej za- dovoljiti.

OBRESTI

SE ZAČNEJO VSAK DAN

VLOŽITE DENAR NA

LAKE SHORE BANK

in po pravilih plačamo do dneva, ko potegnemo denar ven

4%

St. Clair and 55th St.
Prospect and Huron
Superior and Addison.

Dr. Richter's Pain-Expeller

za revmatizem, bolečino in otrpe- lost udov in mi- šic.

Pravega dobite v zavoju kot vi- diti na sliki. Za- vrnite vse zavoje, ki nimajo naše Trade Marke. 25c in 50c po lekarnah ali na- ravnost od nas.

F. A. RICHTER CO.

74-80 Washington Str.
New York, N. Y.

Ob tem času je pričela kne- ginja z brezprimernim luksu- som, ves Pariz je zabledel od njenega sijaja, in v samih Tui- lerijah so ji zavidali. Naenkrat pa, dan po smrti kneza, kate- rega je zadela srčna kap, je po- stala palača Sain-Lazaire mir- na kot grob in temna kot noč. Nobene luči, nobenega šuma več, vrata in ona so ostala za- prta, in razširila se je novica, da je kneginja z nenavadno hi- trico zapustila pritličje in pr- vo nadstropje in se umaknila kot puščavnica v tretje nad- stropje, kjer je živila s komor- nico svoje matere, staro Sofijo.

Dalje prihodnji.

IMENIK DRUŠTVENIH URADNI- KOV S. D. Z.

št. 1. "Slovenec" Cleveland, O.
Predsednik A. Ostir, 1158 E. 61 St. Tajnik Jos. Sokal, 6408 St. Clair Ave. Blagaj. Fr. Osoedkar, 1068 E. 68th St. Zdravnik J. M. Sellškar 6127 St. Clair Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair Ave.

št. 2. "Svobodnodelne Slovenke" Cleveland, Ohio.
Predsed. A. Kalan, 6101 St. Clair ave. Tajnica, Josip Razinger 1118 E 63 St. Blag. Fanny Blanc, 1164 E. 58th St. Zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje drugi četrtak v mesecu ob 8. uri zveč. v J. Birkovi dvorani na 6006 St. Clair ave.

št. 3. "Slovani" Cleveland, O.
Preds. J. Schlesinger, 1380 E. 52nd St. Tajnik Jos. Skupek, 1165 E. 61st St. Blag. Rud. Perdan, 5802 Prosser ave. Zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje vsako četrto nedeljo v me- secu ob 9. uri popoldne v J. Birkovi dvorani na 6006 St. Clair Ave.

št. 4. "Sv. Ana" Cleveland, O.
Predsed. Iv. Gornik, 1075 E. 61 St. Tajnica, Gen. Supan 5422 Stannard-av. Blag. Terez. Ogrinc, 6124 Glass ave. Zdravnik J. M. Sellškar 6127 St. Clair zboruje drugo sredo v mesecu ob 8. uri zvečer v John Grdinovi dvorani na 6025 St. Clair ave.

št. 5. "Napredni Slovenci" Cleveland, Ohio.
Predsed. Fr. Lenča, 1159 E. 58 St. Taj. Frank Weiss, 6226 Hecker ave. Blagaj. Jos. Primo, 5714 Bonna ave. Zdravnik J. Neuberger 6428 St. Clair Zboruje drugo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v L. Schwalbovi dvorani na 6131 St. Clair ave.

št. 6. "Slovenski Dom" Nottingham.
Preds. L. Rehar, R.F.D.1 Euclid O. Tajnik P. Lopatic 15706 Waterloo Rd. Blagaj. John Fabec, 766 E. 200 St. Zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. pri br. John Fabec.

št. 7. "Novi Dom" Cleveland, O.
Predsed. Jac. Fortuna, 1204 E. 167 St. Tajnik L. Saffran, 4803 St. Clair Ave. Blagaj. J. Berkopec, 1090 E. 66 St. Zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v J. Birkovi dvorani.

št. 8. "Kras" Collinwood, O.
Predsednik J. Demšar, 1177 E. 60 St. Tajnik, Ig. Medved, 705 E. 160 St. Blagaj. L. Trček, 15617 Holmes ave. Zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 9.30. dopoldne v cerkveni dvorani na Holmes ave.

št. 9. "Glas Clevelandskih Delavcev" Cleveland, Ohio.
Predsed. J. Menart, 14903 Sylvia ave. Tajnik. Stef. Pirnat, 1089 E. 66 St. Blag. M. Slintra, 6123 St. Clair ave. Zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje tretjo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v Schwalbovi dvorani, na 6131 St. Clair ave.

št. 10. "Mir" Newburg, O.
Predsed. Ig. Baznik, 8117 Aetna Rd. Taj. Frank Stavec, 3727 E. 77th St. Blagaj. Tom. Mrvar, 3559 E. 82 St. Zdravnik F. Kuta, 7326 Broadway. Zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v Smrekarjevi dvorani.

št. 11. "Danica" Cleveland, O.
Pred. Agnes Zolotkar, 899 Addison Rd. Taj. Ivana Jeršan, 987 E. 76th St. Blagaj. Ana Blatnik, 6304 St. Clair ave. Zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje drugi torek v mesecu ob 8. zvečer v John Grdinovi dvorani.

št. 12. "Ribnica" Cleveland, O.
Predsed. Fr. Virant, 969 Addison Rd. Tajnik Ig. Pečar, 6028 St. Clair ave. Blagaj. Nick Vidmar, 1145 E. 60th St. Zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje drugi četrtak v mesecu ob 8. uri zvečer v John Grdinovi dvorani.

št. 13. "Dobrodelne Slovenke" Nottingham, Ohio.
Pred. Iv. Koprivec, 1007 E. 66. Place. Taj. M. Drugovich, 15908 Keewane. Blagaj. Ang. Ivančić, 1280 E. 168 St. Zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje zadnjo nedeljo v mesecu ob 2.30 pop. pri Josip Drugovich.

št. 14. "Clevelandski Slovenci" Cleveland, Ohio.
Predsed. Fr. Laurič, 6011 Glass ave. Tajnik Josip Gasper, 1145 E. 60th St. Blagaj. Fr. Jerina, 6120 St. Clair ave. Zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje vsako drugo nedeljo v mese- cu ob 9.30 dop. v J. Grdinovi dvorani.

št. 15. "A. M. Slomšek" Cleveland, Ohio.
Predsed. Jos. Meglič, 1397 E. 51st St. Taj. Leopold Kušan, 1221 E. 61st St. Blagaj. Fr. Znidaršič, 5710 Bonna ave. Zdravnik J. M. Sellškar 6127 St. Clair Zboruje vsako prvo nedeljo v mese- cu ob 2. uri pop. v šol. dvorani sv. Vida.

št. 17. "France Prešeren" Cleveland, Ohio.
Predsed. A. M. Kolar, 3223 Lakeside Tajnik Jos. Stampfel, 6129 St. Clair Blagaj. A. Anžlovar, 6111 St. Clair sv. Zdravnik J. M. Sellškar 6127 St. Clair Zboruje vsako prvo sredo v mese- cu ob 8. uri sv. v John Grdinovi dvorani

št. 18. "Sv. Ciri in Metod" Cleveland, O.
Pred. Jos. Zakrajšek, 6216 St. Clair Tajnik John Wigdervol, 1153 E. 61 St. Blagaj. Ant. Bačen, 1016 E. 61st St. Zdravnik J. M. Sellškar 6127 St. Clair Zboruje vsako četrto nedeljo v mese- cu ob 2. pop. v šol. dvorani sv. Vida.

J. S. Jablonski,

fotograf

Posebnost za 4 tedne, počemši od 12. dec. '15.

\$5. EN DUCAT FOTOGRA-
FIJ, V KRASNI IZDELAVI
SE BO DAJALO SAMO ZA 2.00 DUCAT.

Pazite, da ne zamudite te prilike, pridite in naročite slike.

Vedno smo pripravljeni, da vam postrežemo z izvrstnim slikami.

Mi povečamo slike za ceno od \$1.00 do \$5.00. Ne dajte se zapeljati od nobenih agentov, ki prihajajo k vam v hišo in vas nadlegujejo, da bi oni izvršili vaše portrete. Pridite k nam in sprevideli bode, da dobite pri nas lepše slike, boljše nare- jene, in skoro polovico ceneje kot od agentov, katerih ne poz- nate in ne morajo garantirati. Vi veste, da se pri nas pogo- vorite z možem, katerega vedno lahko dobite in ki vas zadovolji.

J. S. Jablonski je poznan po cellem Clevelandu kot naj- boljši fotograf, kar je resnica, posebno izkušen za družinske slike, poroke, doprsne slike, otročje skupine in vsako drugo fotografsko delo.

Pomnite, da mi pozitivno ne pošiljamo nobenih agentov okoli vaših hiš.

J. S. JABLONSKI,

največji fotografski zaved v Clevelandu.

6122 St. Clair Ave.

2303 Professor Ave.

VRNIMO SE.

Vsi se radi spominjamo dni, ko smo bili pri polni moči in živahnosti, ko se nam je zdelo, da ima svet za nas samo srečo in veselje. Kaj je povzročilo, da smo spremenili svoje navade, da smo zapustili srednjo pot zmernosti v vsem? Vrnimo se k staremu načinu življenja, k preprosti hrani, k večjemu fizičnemu delu, k svežemu zraku in posebno skrbno pazimo na prebavnost, da preprečimo zaprtje in posledice, slabost in nervoznost. Kakor hitro se ne počutimo dobro zanesimo se

Trinerjevo ameriško grenko vino.

To zdravilo je jako pomenljivo in poveča prebavljanje hrane in vrača tako telesu splošno zdravje, dokler se zopet ne primemo slabih navad. To zdravilo tudi

olajša prebavne bolečine
odpravi zaprtje
ustvari apetit
pomaga prebavi
pomnoži prebavljajno moč
vzdržuje organe aktivne
prežene nervoznost.

Ojačuje in daje novo moč in energijo, prepreči in ozdravi zaprtje, pomiri glavobol, da olajšanje dekletam in ženam v njih bolestitih, je jako dobro zoper druge boleti.

Cena \$1.00

Po lekarnah.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVALEC

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Če se hočete izogniti bolečinam, imejte pri rokah Trinerjev liniment in drg- nite z njim telo, kadar začutite najmanjšo revmatično bolečino. Cena 25 in 50c po pošti 35 in 60c.